

Sak 10/2020 Kvotejakt på gaupe i 2021

Saksutredning fra sekretariatet

Følgende dokumenter legges til grunn for saksframlegget:

- [Stortingsmeldingen «Rovvilt i norsk natur» \(st. meld. nr. 15 \(2003-2004\) og Innst. S. nr. 174 \(2003-2004\)\)](#)
- [«Rovviltforliket» - Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#)
- [Naturmangfoldloven \(2009\)](#)
- [Viltloven](#)
- [Rovviltforskriften \(2005\)](#)
- [Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst](#)
- [Forvaltningsplan for rovvilt i region 2 – Sør-Norge \(april 2017\).](#)
- [Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2020 - NINA Rapport 1846](#)
- [Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia. Bestandsovervåking av gaupe i 2020 - Rovdata og Viltskadecenter - Rapport nr. 2 2020.](#)

Overvåkeringsrapporter finnes på <http://www.rovdata.no/Rapporter.aspx>

Saksframlegget er drøftet og framlagt i samråd med øvrige fylkesmenn i rovviltregionen.

I samråd med øvrige fylkesmenn i regionen legger sekretariatet fram forslag om å anbefale kvotejakt på gaupe i 2021 med en samlet kvote på inntil 32 dyr med et begrenset antall voksne hunndyr (12). 28 dyr og inntil 9 voksne hunngauper eldre enn ett år foreslås fordelt fra jaktstart på fire jaktområder. Det foreslås en inndeling av jaktområder med begrunnelse i beitebruk/tapsomfang, bestandsforhold og dynamisk arealsonering.

Effektivering av en slik kvote vil ventelig gi en redusert bestand rundt målet på 12 årlige ynglinger før jakt i 2022. Å holde tilbake deler av kvoten gir fleksibilitet og rom for hensyn til eventuell ny kunnskap om bestandsforholdene og status på felte dyr under jakta (fordeling på kjønn og alder). Kvoten begrunnes slik:

- regionen har en bestand som ligger over bestandsmålet.
- prognosen for bestandsutviklingen etter sist års avgang tilsier en stabil bestand (bestand før jakt i 2021) fortsatt over målet (0,5 færre ungekull enn året før)
- lite avgang (ingen voksne hunngauper) etter kvotejakt i 2020.

Med grunnlag i bestandssituasjonen og føringer i forvaltningsplanen er det grunnlag for å videreføre kvotefri jakt i prioritert beiteområde i deler av tidligere Aust-Agder.

Tidligere ordning med at familiegrupper unntas fra kvoten i begynnelsen av jaktperioden foreslås videreført.

Saksopplysninger

Roviltnemndas oppgave

1. Ta stilling til sin myndighet til å fatte vedtak (Roviltforskriften § 7).
2. Vurdere kvote og bestemmelser for jakt på gaupe (Roviltforskriften § 11 og lovkapittel II i naturmangfoldloven).

Politiske føringer og regelverk

Gjennom behandlingen av St.meld. nr. 15 (2003-2004) *Rowilt i norsk natur*, jamfør Innst. S. nr. 174 (2003-2004), ble det vedtatt et nasjonalt bestandsmål for gaupe på 65 årlige ynglinger i Norge, hvorav 12 i rovtregion 2. Gjennom ny stortingsbehandling av rovtregionpolitikken våren 2011 ble bestandsmålet for gaupe videreført, jamfør Representantforslag 163 S (2010-2011) (rovtregionforliket 2011).

Roviltforskriften gir de regionale rovtregionnemndene myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe etter forskriften § 11 når bestanden ligger over det nasjonalt fastsatte målet for regionen. Vurderingen av om nemnda har myndighet skal for gaupe baseres på gjennomsnittet av dokumenterte data om ynglinger de tre siste årene. Det er dataene fra *Nasjonalt overvåkingsprogram for rovtregion* som skal legges til grunn, jamfør forskriften § 7.

Kvotejakt på gaupe er en ordinær jakt etter viltloven § 9, jamfør naturmangfoldloven § 15 (*forvaltningsprinsippet*) og § 16 (*høsting av vilt- og lakse- og innlandsfisk*), og arten skal forvaltes og sikres som levedyktig bestand, men kunne reguleres ved å høste overskuddet gjennom jakt.

Klima- og miljødepartementet fastsatte 12. oktober 2020 endringer i rovtregionforskriften. Som en oppfølging av regionreformen ble det gjort justeringer av regiongrensene. Det innebærer at tidligere Røyken og Hurum kommuner som del av nye Asker kommune har endret tilhørighet fra rovtregion 2 til region 4.

1. Om myndighet til å fatte vedtak om kvotejakt på gaupe

Sekretariatets vurdering

Roviltnemnda skal på vedtakstidspunktet ta stilling til om de har myndighet til å fatte vedtak. Av årets rapport fra Rovdata (NINA Rapport 1846) framgår det at gjennomsnittet av dokumenterte ynglinger av gaupe i perioden 2018-2020 er 15,3 ynglinger i region 2 (15 i 2018 og 2019 og 16 i 2020).

Det betyr at gjennomsnittet for de siste tre år ligger over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen og rovtregionnemnda har med det myndighet til å fatte vedtak om kvotejakt på gaupe for 2021, jamfør rovtregionforskriften §§ 7 og 11.

2. Vurdering av kvote og vilkår for kvotejakt på gaupe i 2021

Vedtak om kvotejakt skal bygge på den regionale forvaltningsplanen for rovtregion, data om biologiske og bestandsmessige forhold, og om skade- og konfliktsituasjonen, jamfør rovtregionforskriften §§ 3 og 6. Det er sekretariatet, jamfør forskriften § 5, som skal legge til rette et godt beslutningsgrunnlag for den regionale rovtregionnemnda.

I vurderingen av om det skal åpnes for jakt skal det gjøres en samlet vurdering av bestandens status og forventede utvikling, og sannsynliggjøre at bestanden etter neste års yngling fortsatt vil oppfylle

det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen. Kravet til presisjon i forvaltningsvedtaket vil øke jo nærmere en er bestandsmålet. Rovviltforliket (2011) tilsier at forvaltningen skal skje på en slik måte at antall ynglinger holdes så nært bestandsmålet som mulig.

Vedtak om kvote skal avgrense jaktområdet, bestemme antall dyr som kan skytes, eventuelt fordeling på kjønn og alder og om bestemte typer dyr skal være unntatt, samt gi nærmere vilkår for gjennomføring av kvotejakta i samsvar med regional forvaltningsplan. Jakttidsrammen er 1. februar til og med 31. mars. Rovviltnemnda kan fastsette en kortere jakttid dersom særlige forhold tilsier det, men ikke utvide jaktperioden.

Rovviltnemnda kan til enhver tid endre eget vedtak om kvote dersom nye opplysninger tilsier det.

2.1 Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-10 og 12 skal ligge til grunn som en integrert del av beslutning om eventuell kvote, jamfør lovens § 7. Også forvaltningsmålet for arter i § 5 skal trekkes inn i den skjønnsmessige vurderingen. Det samme gjelder § 14 om andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippene i naturmangfoldloven § 11 er ikke relevante i denne saken.

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jamfør § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jamfør også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Naturmangfoldloven § 16 slår fast at høsting bare kan tillates når best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd. Videre følger det at det skal legges vekt på artens funksjon i økosystemet og den virkningen høstingen ellers kan ha på det biologiske mangfoldet. Det skal også legges vekt på artens betydning for næring eller rekreasjon, høstings-tradisjon i området og på skade som arten gjør. Ved kvotevedtak har det vært vanlig å fastsette og styre kvote og områdeavgrensning i forhold til tap av sau, jamfør forvaltningsplanen og tidligere vedtak om kvotejakt på gaupe i regionen.

Rovviltnemndas vedtak skal basere seg på kunnskap om bestandssituasjonen og forventet utvikling. Utgangspunktet for beslutninger som kan påvirke naturmangfoldet er at all relevant eksisterende kunnskap skal legges til grunn, jamfør naturmangfoldloven § 8. I den forbindelse vises det til *Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt* og beskrivelsen av bestandssituasjonen for gaupe, sist ved NINA Rapport nr. 1846 *Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestands-utvikling for gaupe i Norge i 2020*.

2.2 Om kvotejakt i forvaltningsplanen for rovvilt i region 2

Gjeldende forvaltningsplan (2017) gir føringer om kvotejakt og i kapittel 7.2 heter det:

- *Kvotejakt på gaupe skal være et aktivt virkemiddel for å regulere bestanden i forhold til bestandsmålet. Rovviltnemnda vil årlig (oktober/november året før) vurdere kvote for jakt på gaupe slik at bestanden forvaltes på bestandsmålet. Kvotejakt kan iverksettes når bestandsmålet for regionen er nådd. Kvotestørrelsen tilpasses bestandsnivået og fordeles til hensiktsmessige jaktområder ut fra beitebruk (sau), tapsforhold (sau) og påvist bestandsforhold (fordeling av familiegrupper), og på en slik måte at bestandsmålet primært nås innen forvaltningsområdet (skravert område).*

Videre framgår det i omtalen av buffersonen (prioritert beiteområde) at:

- *Kvotejakt på gaupe skal være et aktivt virkemiddel.*
- *Kvotefri jakt skal vurderes og være et normalt tiltak når bestandssituasjonen tilsier det (over bestandsmålet).*

Nærmere føringer for kvotejakt og kvotefri jakt framgår av forvaltningsplanen kapittel 7.7, blant annet at:

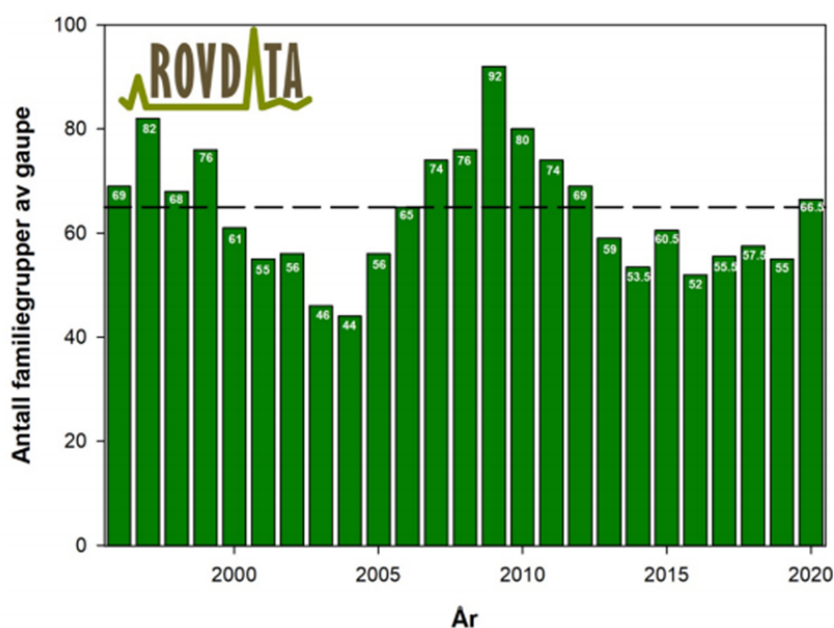
- *Kvoten skal settes og fordeles ut fra skadebildet på husdyr og bestandssituasjonen i regionen, herunder fordelingen av familiegrupper. For å sikre at bestanden når bestandsmålet påfølgende år, skal det normalt fastsettes en begrensning i antall voksne hunngauper eldre enn ett år som kan felles i regionen. Det skal årlig vurderes tiltak for å sikre best mulig uttak, herunder å unnta familiegrupper som opptrer i lag fra tillatelsen i hele eller deler av jaktperioden, differensiert jaktstart og andre aktuelle tiltak som kan bidra til best mulig måloppnåelse.*
- *I områder der det ikke er noe mål om yngling av gaupe («buffersonen»), skal størrelsen på kvotene i utgangspunktet ikke være begrensende for uttaket. Dersom bestands-situasjonen tilsier det skal hunndyrkvoten normalt ikke gjelde i beiteprioritert område i Aust-Agder.*
- *Når bestandsmålet er nådd og situasjonen for øvrig tilsier det kan det åpnes for kvotefri jakt på gaupe i beiteprioritert område (kommunene Lillesand, Birkeland, Iveland, Evje og Hornes og Bygland).*

2.3 Kunnskapsgrunnlaget

Bestandssituasjonen nasjonalt og i Skandinavia

I 2020 er det påvist 66,5 familiegrupper av gaupe på landsbasis. Det tilsvarer en estimert bestand på 393 gauper i Norge. Dette er bestandsstørrelsen før kvotejakta sist vinter og før årets reproduksjons-sesong. Dette er en oppgang på 22 prosent sammenlignet med året før, og for første gang på åtte år er bestanden over det nasjonale bestandsmålet på 65 årlige ungekull. Bestandsutviklingen framgår av figur 1 på neste side.

Bestandsmål og påvist antall familiegrupper i nærliggende regioner sist år framgår av tabell 1 på neste side. Se også kart på side 6 (figur 3).

Figur 1. Antall familiegrupper av gaupe på landsbasis før jakt i perioden 1996–2020. Den stiplede linjen angir det nasjonale bestandsmålet på 65 familiegrupper. Antall familiegrupper i 2014 og senere år er ikke direkte sammenlignbart med tidligere år, da overvåkingsmetodikken er endret i forbindelse med samordningen med Sverige. (Fra NINA Rapport 1846)

Tabell 1. Bestandsmål og antall påviste familiegrupper av gaupe i 2020 i region 2 og tilgrensende regioner.
(Se også kart i figur 3 s. 6.)

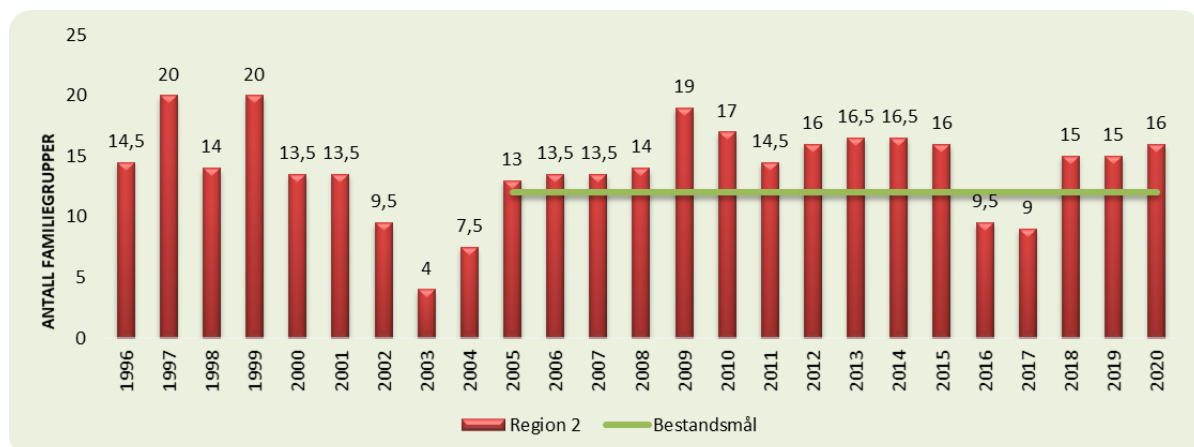
Region	Bestands- mål	Antall familie- grupper påvist i 2020	Merknad
1 Vest-Norge	0	0	
2 Sør-Norge	12	16	Økt med ett kull fra 2019
3 Oppland	5	5	Reduksjon på to kull fra 2019
4 Akershus/Oslo/Østfold	6	0,5	Under bestandsmålet siden 2012

I 2020 er det estimert 256 familiegrupper i Skandinavia. Dette er en nedgang på en familiegruppe fra året før. Samlet sett tilsvarer de påviste familiegruppene en bestand på 1511 gauper.

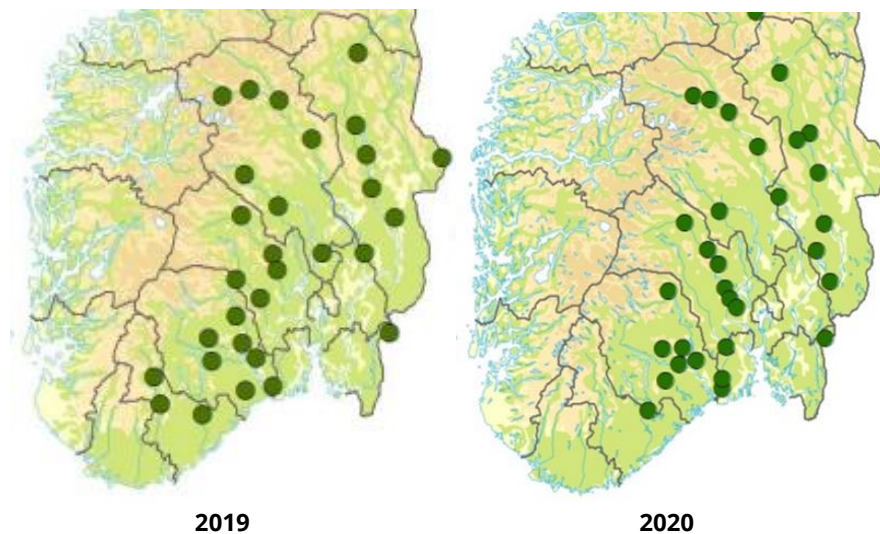
Bestandssituasjonen og utbredelsen i region 2

I første halvdel av 2010-tallet var gaupebestanden i regionen tilsynelatende stabil over flere år (15-17 familiegrupper). I 2016 og 2017 ble antall familiegrupper sterkt redusert og for første gang under 12 siden innføringen av nasjonale bestandsmål i 2005. Kvoten ble som følge av dette sterkt redusert i 2017. I 2018 åpnet ikke nemnda for kvotejakt. Dette ga raskt ønsket effekt. I 2018 var antallet igjen over bestandsmålet og har de siste tre årene ligget på 15-16 familiegrupper. Antall familiegrupper før jakt i 2020 (hunndyr med unge(r) født i 2019) var 16, noe som tilsvarer en bestand på ca. 94 dyr. Bestandsutviklingen framgår av figur 2 på neste side.

Det ble påvist aktivitet av familiegrupper over store deler av regionen sist vinter, se kart (figur 3) på neste side. I motsetning til en periode på 2010-tallet var utbredelsen av fjorårets ynglinger i regionen fortsatt rimelig sammenhengende, men med en viss nordlig forskyvning i forhold til året før. Antall grupper er sist år redusert i Aust-Agder, men økt i Vestfold og Buskerud, jamfør kartene i figur 3 på neste side.

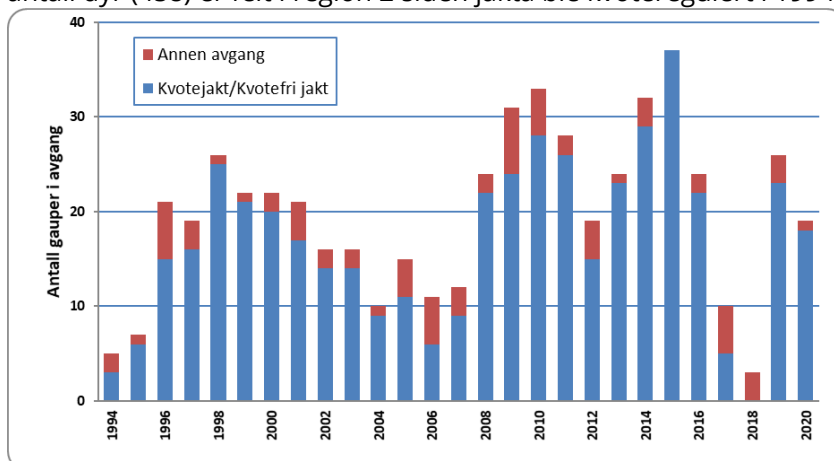
Figur 2. Registrerte familiegrupper av gaupe i Region 2 Sør-Norge 1996 – 2020. Mål om antall årlige ungekull er 12 (vannrett linje). Bestandsmålet gjaldt fra 2005. (Kilde: Rovdata/NINA)

Figur 3. Fordeling av familiegrupper i 2020 (født i 2019) i Sør-Norge (til høyre) sammenlignet med 2019. (Fra NINA Rapport 1679 og 1846)

Jaktuttak og annen avgang i 2020

Erfaringer viser at kvotejakt på gaupe er et effektivt bestandsregulerende virkemiddel. Et betydelig antall dyr (458) er felt i region 2 siden jakta ble kvoteregulert i 1994, se figuren under.

Figur 4. Avgang av gaupe i region 2 i perioden 1994-2020. (Kilde: Rovbase 02.11.2020 og SNO)

I 2020 ble 17 gauper felt eller belastet kvoten. I tillegg ble det felt to dyr i området med kvotefri jakt i Aust-Agder. Under jaktperioden ble det registrert en avgang på i alt fem voksne hunner og 13 voksne hanner. Kvoten var fordelt på tre jaktområder. Etter kvotejakta er det per i dag kjent én irregulær avgang (årsunge, Valle i Agder 13. oktober).

I landet som helhet ble 53 gauper skutt eller belastet jaktkvoten i 2020. Av disse åtte dyr i nabo-region 3 (Oppland). Det ble ikke felt dyr i region 1 Vestlandet (kvotefri jakt). I region 4 Oslo, Akershus og Østfold eller 5 Hedmark ble det ikke åpnet for kvotejakt.

Skadeomfang og tapsutvikling i region 2

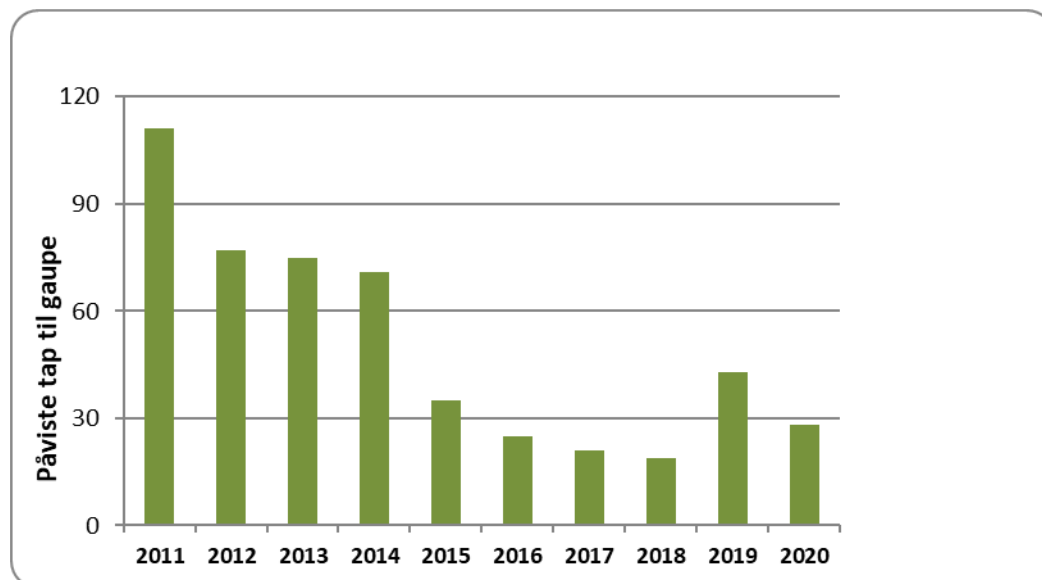
Skadeomfang og tapsutvikling kan illustreres ved ulike data. Gitt at antall beitende bufe og fordelingen av disse er rimelig konstant, vil en kunne forvente at skadedokumentasjon gir det mest objektive bilde av hvilket skadetrykk gaupe representerer i de ulike delene av regionen, og derav

utviklingen over tid. Årlige variasjoner som følge av klimatiske forhold (f.eks. temperatur) som kan påvirke sannsynligheten for kadaverfunn og/eller muligheten for å påvise skadeårsak, kan imidlertid være en usikkerhetsfaktor. Tilsvarende vil tilfeldige enkelthendelser kunne påvirke statistikken det enkelte år.

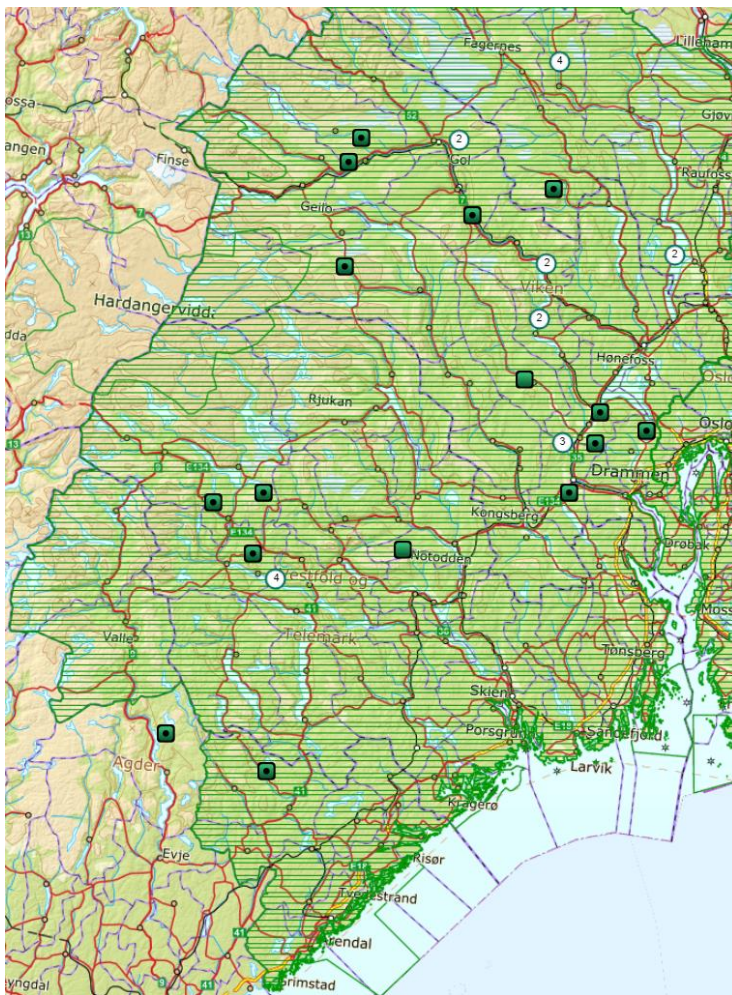
Figur 5 under viser oversikt over utviklingen i antall undersøkte skadetilfeller i regionen i perioden 2011-2020 der Statens naturoppsyn har konkludert med at gaupe er sannsynlig tapsårsak (dokumentert eller antatt).

Etter sju påfølgende år (2011-2018) med nedgang i antall tilfeller med påvist gaupeskade, var det i 2019 en økning. Økningen skyldes i hovedsak skadetilfeller knyttet til én enkelt situasjon (Telemark). I år er påviste skadetilfeller igjen på et lavere nivå som i perioden 2015-2018 med under eller rundt 30 tilfeller.

I år er flest tilfeller påvist i Buskerud. I Vestfold er det så langt ikke påvist skade voldt av gaupe, mens kun to tilfeller er påvist i Aust-Agder. Geografisk fordeling av påviste skadetilfeller i 2020 vises i kartet i figur 6 på neste side.

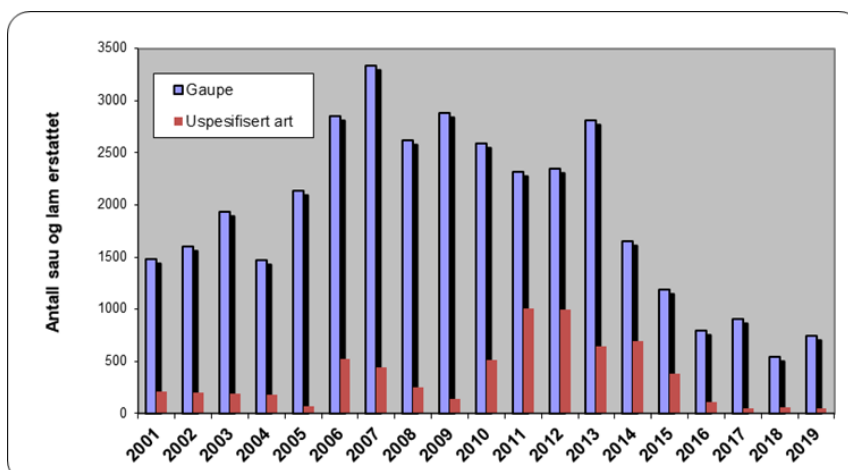

Figur 5. Antall sau og lam som er gjenfunnet og feltundersøkt i rovviltregion 2 i perioden 2011 – 2020 der Statens naturoppsyn har påvist (dokumentert eller antatt) gaupeskade. (Kilde: Rovbase 03.11.2020).

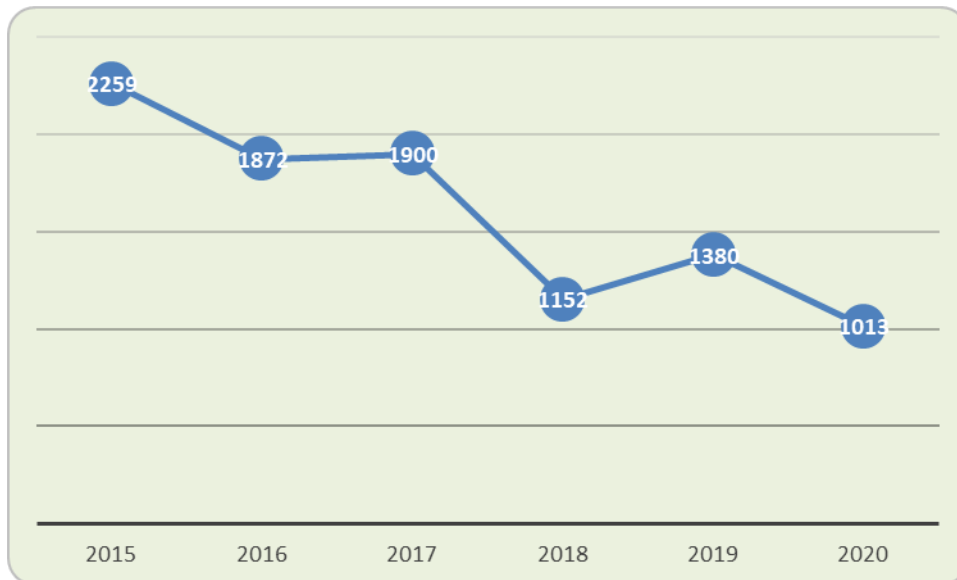
Figur 6. Påviste gaupeskader på sau i region 2 (n=28) og i tilgrensende områder i 2020. (Kilde: Rovbase 03.11.2020). (Skravert område = gaupeprioritert område i hht. regionale forvaltningsplaner).

Antall sau og lam som årlig erstattes som tapt til gaupe varierer. I figur 7 vises antall sau og lam som er erstattet av fylkesmennene som tapt til hhv. gaupe og uspesifisert rovvilt i perioden 2001-2019. De langt fleste dyra erstattes i Buskerud (41 % i 2019) og Telemark (45 % i 2019). Erstattede tap til gaupe i 2019 er noe høyere enn året før, men er det nest laveste etter tusenårsskiftet. Antall sau erstattet var på sitt høyeste i 2007, mens en må tilbake til 1990-tallet for å finne et lavere antall erstattede tap til gaupe enn de siste fire årene.

Figur 7. Antall sau og lam erstattet som tatt av gaupe og uspesifisert fredet rovvilt i rovviltregion 2 i perioden 2001-2019 (Kilde: Rovbase).

For å få en mer samlet oversikt over tap av sau og lam på utmarksbeite i 2020, er det i tillegg behov for å se på årets omfang og utvikling i antall sau og lam søkt erstattet som tap til gaupe og rapporter fra beitelagene om samlet tap. Rapporter fra beitelagene foreligger ikke før ut i november, men foreløpige tall fra årets søknader om tap av sau til rovvilt viser markert nedgang i antall dyr søkt erstattet som tap til gaupe, jamfør figuren under (fig. 8). Mer fullstendig oversikt vil bli oppdatert under rovviltnemndas møte.

Figur 8. Antall sau og lam oppgitt i søknader om rovvilterstatning som tapt til gaupe i region 2 i perioden 2015-2020. (Kilde: Rovbase)

Enkelte skadeepisoder under årets beitesesong har uløst tillatelser til skadefelling av gaupe. Dette omfatter Flå (april) og Modum (juli og september) i Viken (Buskerud), og Tokke og Kviteseid i Vestfold og Telemark (juli). Ingen ble felt.

Prognose for bestandsutvikling

Basert på antall familiegrupper påvist før jakt i 2020 og kjent uttak av voksne hunndyr har NINA beregnet framtidig bestandsutvikling (prognose) for landet som helhet og for den enkelte rovvilt-region. Se tabellen under (tab. 3).

Tabell 3. Prognose for antall familiegrupper i Norge og i rovviltregion 2 i 2021 (med 75 % usikkerhetsintervall), og sannsynligheten for at antallet i 2021 vil være under fastsatte bestands-mål. Prognosene er gitt med grunnlag i informasjon som er tilgjengelig etter kvotejakta i 2020. Irregulær avgang (påkjørslar, skadefelling etc.) i ettertid er ikke medregnet. Kilde: Rovdata/NINA Rapport 1846.

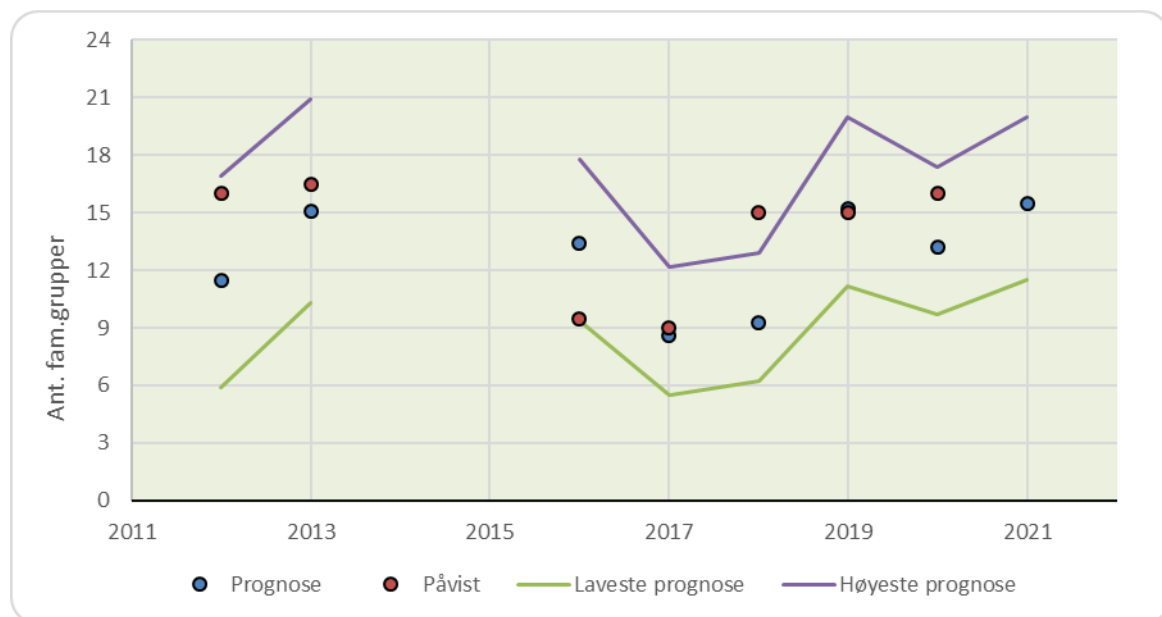
	Bestandsmål	Antall fam.grupper påvist i 2020	Prognose for ant. fam.gr. i 2021 (75 % CI)	Sannsynlighet for at bestanden er under nasjonalt mål i 2021
Norge	65	66,5	70 (61-80)	27 %
Region 2	12	16	15,5 (11,5-20,1)	15 %

Prognosen tilsier at det er stor sannsynlighet for at bestanden i region 2 fortsatt vil være over bestandsmålet før jakt i 2021, og på omtrent samme nivå som året før (reduisert med en halv familiegruppe). For landet som helhet tyder prognosen på at bestanden før vinterens jakt vil øke noe sammenlignet med året før, og fortsatt ligge over det fastsatte bestandsmålet.

Videre har NINA på landsbasis beregnet antall familiegrupper før jakt i 2022 (prognose for ynglinger i 2021) basert på ulike senarioer for uttak av voksne hunndyr under jakta i 2021. Gitt en bestandsstørrelse etter prognosen på 70 ungekull i 2021, tilsier modellen at et uttak i jakta neste år på mer

enn 30 voksne hunngauper i landet kan føre til at bestanden igjen havner under det nasjonale bestandsmålet.

Slike prognoser er imidlertid heftet med betydelig usikkerhet. Figuren under (fig. 9) viser forholdet og variasjonen mellom prognosen og etterfølgende «fasit» (antall påviste/estimerte familiegrupper) for region 2. Dette viser hvor usikkert og varierende en slik prognose er. Utslaget (spriket) var spesielt stort i 2018, mens prognosen traff godt i 2017 og 2019.

Figur 9. Variasjon mellom prognose (inkl. usikkerhetsintervallet) og antall påviste familiegrupper av gaupe i region 2 i perioden 2012-2021. Det forelå ikke prognoser i 2014 eller 2015.

Kvotejakt i tilgrensende regioner i 2021

Rovviltnemnda i region 3 har vedtatt en kvote for jakt på gaupe i 2021 på 8 dyr.

I region 1 Vestlandet er det kvotefri jakt, mens det i region 4 (Oslo, Akershus og Østfold) ikke åpnes for kvotejakt.

2.4 Sekretariatets vurdering

Generelt

Naturmangfoldloven, viltloven og rovviltforskriften ligger til grunn for tilrådingen. Videre legger sekretariatet til grunn føringer i gjeldende forvaltningsplan.

Rovviltforskriften § 7 annet ledd regulerer hva rovviltnemnda skal legge vekt på når nemnda har myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe. Det følger av kommentarene til § 7 annet ledd at:

"Ved vurdering av felling eller jakt skal rovviltnemnden gjøre en samlet vurdering av bestandens status og forventede utvikling og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen. Kravet til presisjon i forvaltningsvedtak både med hensyn til bruk av skadefellingstillatelser og kvotejakt/lisensfelling øker jo nærmere ned mot de nasjonale bestandsmålene den aktuelle rovviltart forvaltes."

Videre skal Rovviltnemnda legge prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, jamfør § 7. Av § 8 første ledd framgår det at beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig

kunnskap om blant annet arters bestandssituasjon, samt effekten av påvirkninger. Videre skal forvaltningen legge vekt på erfaringsbasert kunnskap, jamfør § 8 siste ledd. Sekretariatet har i sitt saksframlegg lagt til grunn eksisterende kunnskap om gaupe. Gjennom statusrapporter fra Rovdata (det nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt) og annen informasjon om overvåking av og forskning på gaupe er det svært god kunnskap om gaupebestanden. Det er også lagt til grunn erfaringer med forvaltningen av og utviklingen i gaupebestanden regionalt. Kravet i naturmangfoldloven § 8 om kunnskapsgrunnlaget anses derfor oppfylt.

Gjennom dette kunnskapsgrunnlaget foreligger det også betydelig kunnskap om den samla belastningen som gaupebestanden blir utsatt for, jamfør naturmangfoldloven § 10. Forskning viser at kvotejakt er den klart viktigste dødsårsaken til gauper i Norge (Andrén m.fl. 2006).

Kunnskapsgrunnlaget og framtidig bestandsutvikling (prognoser)

Vedtak om kvotens størrelse og fordeling skal sikre måloppnåelsen for bestanden før neste jakt (2022). Det innebærer at videre bestandsutvikling – prognosen – legges til grunn for sekretariatets faglige vurderinger og forslag til kvote.

En prognose er en kvalifisert gjetning på bestandens utvikling. Usikkerheten øker jo mindre tallgrunnlaget er. På et regionalt nivå vil presisjonen være lav, og en må derfor regne med større eller mindre avvik. Med ett unntak (2018) har anslaget imidlertid vært innen det usikkerhetsintervallet som er lagt til grunn.

Prognosen for 2020 traff innenfor usikkerhetsintervallet, men midt i øvre del av usikkerhetsintervallet. Antall familiegrupper sist vinter ble derfor noe underestimert i forhold til medianen, men vedtatt kvote hensyntok dette ved en reservekvote. Videre prognose for bestanden før jakta i 2021 tilsier en stabil, men litt redusert bestand. Prognosen er basert på tilgjengelig informasjon rett i etterkant av kvotejakta i 2020. Avgang av en årsunge i ettertid medfører ingen endret grunnlag og det er per nå naturlig å ta utgangspunkt i en bestand før vinterens jakt slik prognosen tilsier (15,5 familiegrupper).

Gaupas økologi (variasjoner i reproduksjon og størrelse på leveområder) og dagens metodikk ved bruk av avstandsregler, tilsier at antall familiegrupper kan under- eller overestimeres avhengig av om bestanden er i vekst eller i nedgang. Tettheten av gaupe påvirker arealbruken (leveområdestørrelsen) til både hann- og hunngauper, noe som påvirker bestandsvurderingene basert på avstandskriterier. Forvaltningen (kvotene) vil derfor kunne være noe i etterkant («forsinket») i forhold til dette, samtidig som kravet til presisjon øker jo nærmere bestandsmålet gaupa forvaltes. I praksis er det vanskelig å holde gaupebestanden i regionen stabilt over tid på bestandsmålet.

Ut fra foreliggende kunnskap om bestand og bestandsutvikling (2020), siste års kjente avgang og prognoser for videre utvikling (bestand før jakt i 2021), er det grunnlag for å anbefale at det åpnes for kvotejakt i 2021. Sekretariatet legger i sin vurdering vekt på naturmangfoldloven § 5, men har også veid dette opp mot andre samfunnsinteresser etter lovens § 14. Under forutsetning av at det sannsynliggjøres at bestanden etter neste yngling oppfyller det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen, jamfør rovviltforskriften § 7 og naturmangfoldloven § 10, mener sekretariatet det er forsvarlig å anbefale uttak av gaupe i regionen i 2021, jamfør også forvaltningsplanens kapittel 7.2 som tilsier at «*Kvotejakt kan iverksettes når bestandsmålet for regionen er nådd.*».

Gaupebestanden før jakt i 2020 var fortsatt på et nivå godt over fastsatt mål for regionen slik det var i en lengre periode før 2016. Nasjonalt er også bestanden nå over målet, og de nasjonale prognosene viser at det det mest sannsynlige scenarioet er at antall familiegrupper ligger godt over målet også før jakt i 2021. Størst sannsynlighet for å havne rundt det nasjonale bestandsmålet i 2021 er et uttak på mindre enn 30 voksne hunngauper under jakta i 2021. Denne prognosen er heftet med betydelig usikkerhet, men en regional kvote bør likevel vektlegge dette.

Naturmangfoldlovens "føre-var-prinsipp" i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Kunnskapsgrunnlaget om gaupe er godt både nasjonalt og regionalt. At antall ynglinger skal holdes så nært bestandsmålet som mulig, jamfør rovviltforliket (2011), gir imidlertid særlige utfordringer med krav til presisjon i forvaltningen. Samtidig må vurderingene av kvotejakt skje med grunnlag i usikre prognoser. I nåværende situasjon tilsier ikke bestandssituasjonen i region 2 at det er særskilt grunn til å legge vekt på føre-var-prinsippet.

Antall familiegrupper i regionen påvist før jakt i 2020 er over prognosen som lå til grunn for vurderinger av forrige kvotejakt. Videre tilsier ny prognose at det er overveiende sannsynlighet (85 %) for at bestanden vil ligge over bestandsmålet før jakt i 2021. Sekretariatet mener derfor det er et godt grunnlag for å anbefale kvote for jakt på gaupe i 2021. Det forutsetter at kvoten begrenser antall voksne hunngauper slik at bestandsmålet også nås ved ynglinger i 2021.

En prognosemodell kan anvendes til å beregne hvor store uttak en region kan ha når regionen befinner seg i nærheten av bestandsmålet og det er ønskelig med en mest mulig stabil bestand. Ved en bestand på 12 familiegrupper gir modellen et estimert totaluttak på 15 gauper, hvorav 5 voksne hunndyr. Denne type beregninger har imidlertid en usikkerhet som øker ved vurderinger på regionalt nivå.

I tabellen under (tab. 4) er det angitt uttak som forventes å gi en tilnærmet stabil bestand for de ulike bestandsstørrelsene (antall familiegrupper).

Tabell 4. Beregnet uttak av gaupe som ut fra ulike bestandsstørrelser stabiliserer bestanden.

Antall fam.gr. før jakt i 2021*	Beregnet totalt uttak	Beregnet uttak av voksne hunngauper	Merknad
12	15	5	Bestandsmålet for region 2
15,5 (11,5-20,1)	20 (15-26)	7 (5-8,5)	Prognose 2021 med laveste og høyeste nivå i usikkerhetsintervallet (NINA Rapport 1846)

*) Antall familiegrupper før jakt i 2021 (= ynglinger i 2020) registreres ved sporinger vinteren 2020/2021 og rapporteres 1. juni 2021.

Naturmangfoldloven § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder innebærer også vurdering av lokalisering. Sekretariatet viser til at uttaket av gaupe i regionen bør skje ved fordeling av kvoten etter føringer i forvaltningsplanen. Her framgår det at fordelingen av kvoten skal vurderes ut fra bestandssituasjonen og tapsutviklingen. Sekretariatet legger i saksframlegget derfor til grunn nasjonal og regional soneforvaltning av gaupe, samt sist tilgjengelige kunnskap om forekomst av gaupe og beitebruk og tapsomfang i regionen.

Det kan være betydelig variasjon i andelen hunngauper som får fram unger det enkelte år. Vinteren 2020 var familiegrupper fortsatt vidt utbredt i regionen og har fortsatt en mer sammenhengende utbredelse fra nord til sør enn den mer todelte forekomsten vi registrerte en periode for noen år siden (se kart i figur 3 side 6). Dagens forekomst (fordelingen av familiegrupper) er derfor i tråd med forvaltningsplanens mål for gaupe (kapittel 6.3) om en «... naturlig og sammenhengende utbredelse i regionen.» og at det skal «... sikres en kontinuerlig bestand av gaupe i områdene der det er mål om yngling.». I motsetning til året før ble det sist vinter ikke påvist yngling i det beiteprioriterte området i Aust-Agder.

Kvotejakt på gaupe er en ordinær jakt etter viltloven § 9, og sekretariatet legger til grunn at naturmangfoldloven § 16 tredje ledd (høsting av vilt) er oppfylt. Sekretariatet viser imidlertid til at gaupe er klassifisert som sterkt truet i Norsk rødliste for arter 2015.

Naturmangfoldloven § 11 om kostnadene ved miljøforringelse anses ikke relevant.

Om kvote

Det ble registrert en tydelig effekt av høyt uttak i regionen over flere år. I perioden 2014-2016 og i 2019 ble det felt mellom 8 og 11 voksne hunner (i alt 36) og mellom 23 og 37 gauper (i alt 111) i regionen, inkl. kvotefri jakt. Ut fra sist års avgang (inkludert avgang etter kvotejakt 2020), vurderes bestanden før jakt i 2021 å bli rundt 16 familiegrupper.

Omfanget av skader og erstatninger har over flere år blitt vesentlig redusert. Antall påviste ungekull har ikke i samme grad vist tilsvarende utvikling. Årsakene er sammensatte. Antall voksne hunn-gauper som årlig yngler eller får fram unger vil variere mellom år. Tilgangen på naturlige byttedyr vil kunne påvirke reproduksjon og skadeomfang. Endringer i saueholdet (færre og større enheter) og driftsmessige tilpasninger (forebyggende tiltak) har ventelig bidratt til lavere tap. Videre vil variasjoner mellom år - f.eks. vær-/temperaturforhold - kunne innvirke på sannsynligheten for å finne ferske kadaver og derav antall skadedokumentasjoner. Videre vil en redusert gaupebestand gi større leveområder og dermed øke faren for overestimering ved bruk av gjeldende avstandskriterier. Dette vil kunne gi et raskt fall i beregnet gaupebestand, som erfart i 2016-2017 og i første halvdel av 2000-tallet. Tilsvarende vil en økt bestand gi motsatt effekt.

Aldersbestemmelser viser at andelen unge dyr blant felte gauper i regionen er høy (over 75 % av aldersbestemte dyr er under fire år (Kilde: Rovbase 12.10.2020), noe som indikerer rask omsetningen i bestanden (stor årlig dødelighet gjennom jakt). Dette kan dels bli kompensert ved høy reproduksjon og i tillegg en mulig netto innvandring, først og fremst nordfra (Oppland). Videre har andelen reproduktive to-årige hunngauper i regionen vist seg å være høy. Årlige variasjoner i reproduksjonen vil derfor kunne ytterligere forsterkes.

En anbefalt kvote bør sikte på å sikre at bestanden etter neste års yngling (2021) er så nær bestandsmålet som mulig. Forholdet mellom prognosen og påviste familiegrupper i regionen i etterkant har naturlig nok variert (se figur 9 side 10). Tross variasjonene mener sekretariatet at det bør tas utgangspunkt i prognosen og ev. ny irregulær avgang fram mot vedtakstidspunktet. Det tilsier per nå en bestand før jakt i 2021 på 15,5 familiegrupper. Målet er å redusere bestanden til så nær bestandsmålet som mulig. Teoretisk sett vil dette gjøres med et uttak på 25 dyr, hvorav inntil ni voksne hunner. Som følge av erfarte variasjoner i prognosene i regionen med overvekt av «underestimeringer» og usikkerhet i bestandsutviklingen, anbefaler vi en kvote litt over et uttak som teoretisk sett vil redusere bestanden til 12 familiegrupper. Dette under forutsetning av at det holdes tilbake en del av kvoten som kan tildeles seinere i jaktperioden etter nærmere vurdering med grunnlag i eventuell ny kunnskap om bestandsforholdene og status på felte dyr (kjønns- og aldersfordeling). Sekretariatet legger til grunn at ny kunnskap først og fremst betyr at vinterens overvåking av gaupebestanden tilsier en bestand som vurderes høyere enn det prognosen (medianen) tilsier, men slik at også kjønns- og alderssammensetningen av felte dyr tillegges vekt.

Sekretariatet legger fram følgende forslag til kvote for jakt på gaupe i 2021:

32 dyr, hvorav maksimalt 12 hunndyr ett år eller eldre. 28 dyr, hvorav 9 voksne hunner tildeles fra jaktstart. Resterende kvote kan tildeles seinere ved ny kunnskap og etter nærmere vurdering.

Anbefalt kvote vurderes ikke å true bestandens overlevelse. Dersom bestanden før jakt i ettertid viser seg å avvike vesentlig fra forventet, vil dette kunne justeres ved kvotejakt i 2022.

Om jaktområder og fordeling av kvoten

Sekretariatet anbefaler at kvotejakt videreføres som et arealsonerende tiltak og at uttaket er målrettet mot viktige beiteområder. Antall jaktområder kvoten er fordelt på har variert etter kvotens størrelse. Ut fra anbefalt kvote i 2021 og dagens utbredelse av gaupe i regionen (områder med påviste ynglinger) foreslås kvoten fordelt på fem jaktområder.

Forvaltningsplanen har en sone der det ikke er mål om yngling av gaupe (beiteprioritert område). Sonen omfatter kommunene Bygland, Evje og Hornes, Iveland, Birkenes og Lillesand i Aust-Agder. Sonen grenser til Vest-Agder i Rovviltregion 1 Vestlandet. Forvaltningsplanen tilsier at kvotefri jakt skal vurderes «... når bestandssituasjonen tilsier det». Ut fra dagens situasjon mener sekretariatet at det er grunnlag for å åpne for kvotefri jakt i beiteprioritert område. Eventuell felling i kvotefritt område - spesielt av voksne hunngauper – bør tillegges vekt ved vurdering av reservekvoten.

Sekretariatet foreslår følgende inndeling av jaktområder og fordeling av kvoter ved jaktstart i 2021 (se også kartvedlegg):

Jaktområder	Forslag til delkvoter ved jaktstart i 2021	
	Totalt	Voksne hunner (>1 år)
I <u>Viken:</u> Flå, Nesbyen, Gol, Ål, Hemsedal, Hol, Nore og Uvdal, Rollag, Flesberg, Sigdal og Krødsherad kommuner. Kongsberg kommune nord for E 134 og vest for Lågen. Ringerike kommune nord for strekningene Fv 288 Sokna – kommunegrense mot Krødsherad, Rv 7 Sokna – Hønefoss og E 16 Hønefoss - kommunegrense mot Jevnaker.	10	3
II <u>Vestfold og Telemark:</u> Tinn, Vinje, Tokke, Fyresdal, Kviteseid, Seljord, Midt-Telemark, Notodden og Hjartdal kommuner. <u>Agder:</u> Bykle og Valle kommuner.	10	3
III <u>Viken:</u> Ringerike kommune sør for strekningene Fv 288 Sokna – kommunegrense mot Krødsherad, Rv 7 Sokna – Hønefoss og E 16 Hønefoss - kommunegrense mot Jevnaker. Hole, Modum, Lier, Øvre Eiker og Drammen kommuner. Kongsberg kommune sør for strekningen E 134 over Lågen til kommunegrense mot Notodden og øst for Lågen på strekningen E 134 over Lågen til kommunegrense mot Flesberg. <u>Vestfold og Telemark:</u> Holmestrand, Horten, Tønsberg og Sandefjord kommuner. Larvik kommune øst for Lågen.	5	2
IV <u>Viken:</u> Kongsberg kommune sør for E 134 og vest for Lågen. <u>Vestfold og Telemark:</u> Larvik kommune vest for Lågen. Siljan, Porsgrunn, Skien, Nome, Bamble, Kragerø, Drangedal og Nissedal kommuner. <u>Agder:</u> Åmli, Froland, Vegårshei, Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner	3	1
V Bygland, Evje og Hornes, Iveland, Birkenes og Lillesand kommuner i Agder (beiteprioritert område).	Kvotefri jakt	Kvotefri jakt

Områdeinndeling og fordelingen av kvoter er gjort ut fra føringer i forvaltningsplanen, nemndas intensjon om en tydelig soneforvaltning gjennom kvotejakt og tap og tapsutvikling for sau på utmarksbeite.

Med utgangspunkt i usikkerheten med prognosen foreslår vi å holde tilbake deler av kvoten for eventuell seinere tildeling om ny kunnskap tilsier det, herunder status på felte dyr (kjønns- og aldersfordeling). Eventuelt vil også kvoter kunne omfordeles i jaktperioden.

Om øvrige vilkår for kvotejakt på gaupe i 2021

Endringer i jaktområder og kvotefordeling under jaktperioden

Det har tidligere år (seinst i 2020) vært åpning for å kunne justere jaktområder og omfordeling av gjestående kvote underveis i jaktperioden. Ordningen har medført en ønsket og fornuftig fleksibilitet i forvaltningen. Sekretariatet forslår å videreføre en slik ordning, blant annet for å muliggjøre omfordeling av delkvoter dersom situasjonen skulle tilsi det. Slik vurdering bør kunne gjøres av sekretariatet i samråd med nemndas leder og aktuelle fylkesmenn, jamfør forvaltningsplanens kapittel 7.7, fjerde kulepunkt, under *Kvotejakt på gaupe*.

Fordeling av hunndyrkvote og begrensning i jakt på familiegrupper

Roviltnemnda har tidligere - når kvoten har vært av en viss størrelse - fordelt hunndyrkvoten, seinst i 2020. Sekretariatet anbefaler å videreføre denne praksisen i 2021.

Samtidig har familiegrupper som opptrer i lag blitt unndratt fra kvoten i jaktas to første uker. Dette for å minske risikoen for at hunndyrkvoten blir begrensende for å fylle totalkvoten. Ordningen har fungert godt og dels gitt ønsket resultat. Sekretariatet anbefaler at ordningen videreføres.

Reservekvote

Roviltnemnda har ved flere anledninger holdt tilbake deler av fastsatt kvote for eventuell seinere tildeling, seinst i 2020. Fem dyr ble da holdt tilbake i reserve - inkl. ett voksent hunndyr - av en samlet kvote på 20.

Ved store kvoter og usikkerhet om bestandsutviklingen kan en reservekvote gi fleksibilitet under jakta og ta høyde for eventuell ny kunnskap om bestandsforholdene. En reservekvote vil imidlertid kunne gi administrative utfordringer under jaktperioden. Utad kan en slik ordning oppfattes uforutsigbar og samtidig gi grunnlag for konflikt eller unødige «støy». Med usikkerhet i bestandsforhold (prognoser), og for å gi fleksibilitet i forvaltningen med høyde for ny kunnskap om bestandsforholdene etter vedtakstidspunktet, anbefaler sekretariatet likevel å holde tilbake deler av kvoten ved jaktstart. Sekretariatet mener iverksettelse av reservekvoten må baseres på kunnskap om bestandsforholdene som ikke var kjent på vedtakstidspunktet og ev. etter nærmere vurdering ut fra kjønns- og alderssammensetningen på felte dyr.

Andre forhold

Det forutsettes at detaljer om krav til jaktutøvelsen framgår av informasjon om kvotejakta fra respektive fylkesmenn. Vilkår til jaktutøvelsen framgår av viltloven og forskrifter fastsatt i samsvar med denne, og det anses ikke behov for ytterligere presiseringer i vedtaket ut over kravet om jegers plikt til å holde seg oppdatert på status for kvotejakta og melding om felte dyr.

Felte dyr meldes til Statens naturoppsyn og aktuell fylkesmann. For å hindre overskyting er det behov for å presisere et tidskrav til å melde fra om felt eller påskutt gaupe. Tidligere tidskrav (umiddelbart og senest innen 30 minutter) anbefales videreført.

I tillegg til automatiske informasjonstelefoner med opplysninger om status for kvotejakta, har fylkesmennene etablert en felles varslingstjeneste om rovvilt på mobil (tekstmeldinger). Dette omfatter varsler om felte dyr og forvaltningsmessige endringer under jakt og lisensfelling som den enkelte jeger kan abonnere på. Det anbefales et vilkår som pålegger jegerne å abonnere på varslingstjenesten. Kostnadene dekkes av forvaltningen.

Forslag til vedtak

Rovviltnemnda i region 2 viser til at det nasjonale målet for gaupe i regionen er nådd som gjennomsnitt for de tre siste årene. Rovviltnemnda har følgelig myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe etter rovviltforskriften § 11, jmfør §§ 4 og 7.

Ut fra bestandssituasjonen (2020) og prognosen for videre bestandsutvikling, finner rovviltnemnda grunnlag for å åpne for kvotejakt på gaupe i rovviltregion 2 i 2021.

Etter en samlet vurdering med vektlegging av bestandssituasjonen, erfaringer med kvotejakt og bestandsutvikling i regionen, samt tap av bufe, fastsetter Rovviltnemnda en samlet kvote på til sammen 32 dyr, hvorav inntil 12 hunner eldre enn ett år.

I tråd med vedtatt forvaltningsplan for rovviltregionen (2017) åpner Rovviltnemnda for kvotefri jakt i beiteprioritert område.

Rovviltnemnda vurderer at et slikt uttak ikke er til skade for bestandens overlevelse. Eventuell skadefelling og irregulær avgang etter at vedtaket om kvotejakt er gjort belastes kvoten.

Fra jaktstart fordeles 28 dyr inkludert inntil 9 voksne hunner eldre enn ett år, på fem kvoteregulerte jaktområder, jf. kartet Kvotejakt på gaupe 2021 (Fylkesmannen i Oslo og Viken, november 2020):

Jaktområder	Forslag til delkvoter ved jaktstart i 2021	
	Totalt	Voksne hunner (>1 år)
I <u>Viken:</u> Flå, Nesbyen, Gol, Ål, Hemsedal, Hol, Nore og Uvdal, Rollag, Flesberg, Sigdal og Krødsherad kommuner. Kongsberg kommune nord for E 134 og vest for Lågen. Ringerike kommune nord for strekningene Fv 288 Sokna – kommunegrense mot Krødsherad, Rv 7 Hønefoss – Sokna og E 16 Hønefoss - kommunegrense mot Jevnaker.	10	3
II <u>Vestfold og Telemark:</u> Tinn, Vinje, Tokke, Fyresdal, Kviteseid, Seljord, Midt-Telemark, Notodden og Hjartdal kommuner. <u>Agder:</u> Bykle og Valle kommuner.	10	3

III <u>Viken:</u> Ringerike kommune sør for strekningene Fv 288 Sokna – kommunegrense mot Krødsherad, Rv 7 Hønefoss – Sokna og E 16 Hønefoss - kommunegrense mot Jevnaker. Hole, Modum, Lier, Øvre Eiker og Drammen kommuner. Kongsberg kommune sør for strekningen E 134 over Lågen til kommunegrense mot Notodden og øst for Lågen på strekningen E 134 over Lågen til kommunegrense mot Flesberg. <u>Vestfold og Telemark:</u> Holmestrand, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik, Siljan og Porsgrunn kommuner. Skien kommune øst for Skiensvassdraget.	5	2
IV <u>Vestfold og Telemark:</u> Skien kommune vest for Skiensvassdraget. Nome, Bamble, Kragerø, Drangedal og Nissedal kommuner. <u>Agder:</u> Åmli, Froland, Vegårshei, Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner.	3	1
V Bygland, Evje og Hornes, Iveland, Birkenes og Lillesand kommuner i Agder (beiteprioritert område)	Kvotefri jakt	Kvotefri jakt

4 dyr inkludert tre voksne hunner holdes tilbake for tildeling ved eventuell ny kunnskap om bestandsforholdene.

Begrunnelse for vedtaket går fram av saksframlegget til sekretariatet.

Eventuelle endringer i vedtatt jaktområdeinndeling, kvotefordeling og bruk av reservekvote vurderes i jaktperioden av sekretariatet i samråd med rovviltnemndas leder og berørte fylkesmenn.

Kvotejakt på gaupe er ordinær jaktutøvelse som er underlagt alle bestemmelsene i viltloven og forskrifter fastsatt i samsvar med viltloven. Jaktperioden er fra og med 1. februar til og med 31. mars.

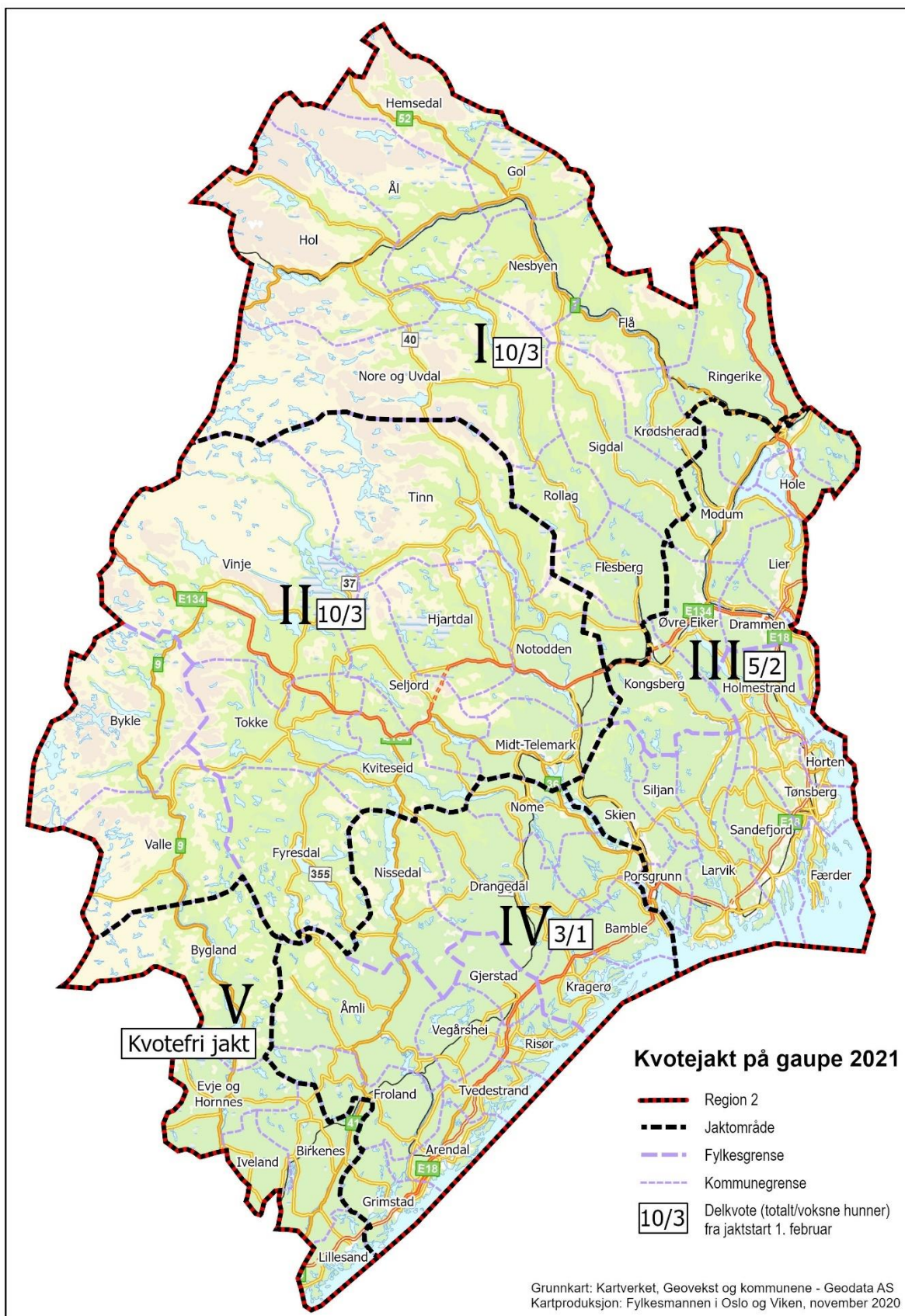
Rovviltnemnda kan til enhver tid endre vedtaket dersom nye opplysninger tilsier det.

Følgende vilkår gjelder for utøvelse av kvotejakt på gaupe i 2021:

1. Familiegrupper av gaupe som opptrer sammen er med virkning fram til og med 14. februar unntatt fra tillatelsen. De tiltak som er mulige for å unngå at familiegrupper felles, skal være iverksatt.
2. Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for kvotejakt via fylkesmennenes kvotetelefoner og å registrere seg for varsling via fylkesmennenes SMS-tjeneste.
3. Felling av gaupe skal umiddelbart og senest innen 30 minutter meldes til Statens naturoppsyn og aktuell fylkesmann.

Vedtak

Kartvedlegg 1 – Forslag til jaktområder og kvotefordeling 2021

[illegible]